

Referat från styrelsemötet i Köpenhamn 28 maj 2009

Närvarande: Sigurður M. Magnússon (ordförande), Kaare Ulbak, Björn Thorlaksen, Risto Sairanen, Antti Daavittila, Ole Harbitz, Anne Liv Rudjord, Atle Valseth, Gustaf Löwenhielm, Leif Moberg, Synnöve Sundell-Bergman, Justin Gwynn och Patrick Isaksson (mötessekreterare). Dessutom deltog Annette Lemmens (FRIT), Finn Physant (FRIT) och Palle Sundström (Ernst&Young) i en del av mötet.

Frånvarande: Jorma Aurela, Michael Boesgaard Brøndel, Nici Bergroth.

1 Mötet öppnas

Ordföranden öppnade mötet och hälsade deltagarna välkomna. Nya styrelsemedlemmen Antti Daavittila från VTT hälsades särskilt välkommen och Ulla Ehrnsten avtackades i sin fråvär för sina förtjänstfulla insatser som styrelseledamot i NKS. Lars Gunsell ersattes tillfälligt av Gustaf Löwenhielm från SSM och Risto Sairanen ersatte tillfälligt Marja-Leena Järvinen.

2 Praktiska frågor

Kaare Ulbak, som var värd för mötet, informerade om praktiska frågor.

3 Godkännande av agendan

Agendan godkändes utan ändringar.

4 Räkenskaper 2008

Revisor Palle Sundström presenterade räkenskaperna för 2008 och gick igenom revisionsprotokollatet. Styrelsen uttryckte sin tillfredsställelse med sekretariatets sätt att sköta räkenskaperna samt rekommenderade ägarna att godkänna revisionsprotokollat för 2008. På en fråga ansåg Palle Sundström att räkenskaperna kan läggas ut på hemsidan med undantag för programspecifikationen. Sekretariatet sörjer för att Jorma Aurela och Michael Boesgaard Brøndel skriver på revisionsprotokollatet

5 NKS' avräkningsprinciper med hänsyn till valutakurser

Revisor Palle Sundström presenterade det notat som distribuerades till styrelsen innan styrelsemötet, bilaga 1. Finn Physant redogjorde för rådande praxis vid utbetalningar via sekretariatet, bilaga 2 samt upplyste styrelsen om att det går att köpa en försäkring för valutaskydd. Ole Harbitz presenterade i sammanhanget ett förslag från Statens strålevern hur valutafrågan kan hanteras, se bilaga 3. Valutafrågan diskuterades ingående och konklusionen blev att det norska förslaget måste utredas vidare. Det

beslöts att ordföranden, sekretariatet, revisorn och vid behov programcheferna skulle analysera förslaget och producera ett notat i frågan till september.

6 Ekonomisk status för innevarande år

Finn Physant presenterade den finansiella statusen daterad 15 maj. Intäkterna är, med de antagna förutsättningarna i statusrapporten, mer än 500 kDKK lägre än budgeten från november på grund av den norska och svenska kronans fall jämfört med euron. Detta medför att NKS disponibla reserv för tillfället är negativ. Ordföranden rapporterade från diskussionen vid ägarmötet, jämför punkt 9, och påtalade att budgeten har en viss flexibilitet och buffert och att reserven måste höjas till minimum 500 kDKK . Styrelsen beslöt att högsta prioriteten är att höja NKS disponibla reserv till minimum 500 kDKK.

7 Informationsverksamhet

Annette Lemmens informerade om den nya hemsidan som har varit i drift i ungefär 1 år. Samarbetet med WebHouse fungerar bra. Sidan har ca 11000 besök per månad. Referaten från koordineringsmötena finns numera upplagda på hemsidan. Sedan november har 4 Newsflashes och ett Newsletter distribuerats.

8 Referat från föregående styrelsemöte i Reykjavik den 19 november 2008
Referatet godkändes efter rättningsförhandlingar om punkt 10; 2008 justerades till 2009.

9 Nyheter sedan förra mötet

Björn Thorlaksen rapporterade från ägarmötet den 27 maj 2009. NKS ekonomi diskuterades ingående, jämför punkt 5 och 6 i styrelsens agenda. Det kommer inte att vara möjligt från svensk eller norsk sida att höja bidraget till NKS under 2009 för att kompensera för det svenska och norska kronfallet i förhållande till euro. Detta medför att bidrag till NKS under 2009 från Norge kommer att vara oförändrat 1,2 MNOK, vilket motsvarar cirka 126 kEuro i dagsläget jämfört med 146 kEuro i november 2008. För svensk del kvarstår bidraget oförändrat vid 4,55 MSEK som i dagsläget motsvarar 420 kEuro jämfört med 470 kEuro i november 2008. Detta medför således att NKS intäkter under 2009 är omkring 70 kEuro (cirka 500 kDKK) lägre än budgeterat. De lägre intäkterna ska balanseras med minskade utgifter för att säkra att NKS vid årets slut har fortsatt ekonomisk balans.

Den införda ändringen i teckningsrätt för NKS från Torkel Bennerstedt till ordföranden undertecknades. Bakgrunden är att Torkel Bennerstedt inte längre verkar inom NKS.

Ägarna var positiva till den förstudie som Torkel Bennerstedt har sammanställt och stödjer att projektet utförs eventuellt med en liten försening mot bakgrund av NKS ekonomiska situation, jämför punkt 15 i styrelsens agenda.

Avtalet med Sigurður M Magnusson som NKS ordföranden förlängs till utgången av år 2012.

Styrelsemedlemmarna berättade om nyheter från den egna organisationen.

NKS ordföranden rapporterade om administrativa nyheter. Mycket tid har lagts ner på NKS ekonomi sedan sista styrelsemötet inklusive möten med NKS sekretariat och revisor. Ett koordineringsmöte har hållits i Risö som förberedelse inför styrelsemötet. NKS ordförande berättade att han hade beviljat 20 kDKK till Torkel Bennerstedts förstudie om NKS – historik sedan sista styrelsemötet.

10 Översyn av ramprogrammet

Styrelsen ansåg att det inte fanns behov av revidering av ramprogrammet.

11 B-delen: status och nya aktiviteter

- Programchefen Justin Gwynn presenterade först en statusrapport för B-delen. Aktiviteten NordRisk2 kommer antingen att fortsätta snart eller avbrytas. Det beslöts att det i kontrakten ska framgå att en aktivitet som inte har startat 1 kalenderår efter att kontraktets undertecknande kan avbrytas efter styrelsebeslut.
- **Nya aktiviteter:** programchefen presenterade resultatet av vårens Call for Proposals och de utvärderingar som ansökningarna genomgått. Programchefens förslag diskuterades uttömmande och enighet nåddes kring följande förslag:

FOOD	200	[kDKK]
Radworkshop	350	
RadWaste	360	
MalRad	220	
TOTALT	1130	

För beslut se under punkt 13.

Aktiviteten RadPast uppmanas att söka medel i höstens CfP 2010 samt att inkludera Island och Danmark i ansökan. 500 kDKK reserveras till RadPast under förutsättning att ansökan revideras och att medlen finns tillgängliga. Beslut kommer att tas på novembermötet ur vilken budget medel ska tas. Det betonades att programchefen ska framhäva för RadPast att styrelsen ser mycket positivt på ansökan.

12 R-delen: status och nya aktiviteter

Programchefen Patrick Isaksson gav en statusrapport för R-delen.

13 Övriga budgetfrågor

Styrelsen fastslog en budgetram för forskningsmedel för B och R under 2010 på 2500 kDKK vardera. Det poängterades det ska framgå att ramarna är indikativa. Styrelsen beslutade vidare att godkänna programchefens förslag under punkt 11.

14 Nästa möte

Nästa styrelsemöte hålls i Finland den 25 november 2009 med middag den 24 november.

15 Övriga frågor

- Programchefen Justin Gwynn presenterade vårens NKS seminarium och gav programchefernas syn på erfarenheterna. Det var ett allmänt önskemål att antalet deltagare skulle vara högre och olika åtgärder diskuterades för att försöka öka antalet. Det enades om att både Newsflash och ett separat mail ska påannonsera nästa seminarium.
- Programchefen Patrick Isaksson informerade om den nya utvärderingsprocess som kommer att införas på R-delen i höstens CfP. Utvärderingen kommer att hanteras på samma sätt som inom B-delen där styrelsemedlemmarna sköter utvärderingen med hjälp av resurser inom den egna organisationen. Dessutom kommer en teknisk utvärdering utföras av den expertgrupp som har genomfört utvärderingen tidigare år, detta för att hålla kontaktytan mot industrin levande.
- Ordföranden berättade om den förstudie till NKS-historik som Torkel Bennerstedt har sammanställt. Styrelsen var positiv till förstudien och det beslöts att projektet skulle gå vidare med en kostnad på 200 kDKK (Torkels arbetstid, resor och hans övriga omkostnader inklusiv moms) samt att ordföranden undersöker huruvida det kan göras utan att belasta NKS ekonomi för mycket i 2009, jämför punkt 6 i styrelsens agenda, då detta är en aktivitet som inte var planerad i NKS budget för 2009 och att kostnaden därför måste tas av NKS reserv.

- Det beslöts att medel som är avsatta för slutbetalning till avslutade aktiviteter men som inte är fakturerade ska återföras till reserven. Tidsgränsen för återförande av medel sattes vid tre år efter att en aktivitet är avslutad.
- Call for Proposal 2010 öppnar den 14 augusti och stänger 1 oktober 2009. Utvärderingarna ska vara avklarade innan 22/10.
- Bjørn Thorlaksen meddelade att Risö ska vara representerade i styrelsen igen och att han själv kliver ur styrelsearbetet för NKS. Bjørn, som började som sekreterare åt Frans Marcus 1976, avtackades för sina insatser i NKS styrelsearbete. Lars Martinez kommer att kliva in i styrelsen som representant för Risö.

16 Mötet avslutas

- Ordföranden uttryckte sin uppskattning till Kaare Ulbak och SIS för de fina arrangemangen och tackade mötesdeltagarna för deras insatser och förklarade mötet avslutat.

Sigurður M. Magnússon

Ordförande

Patrick Isaksson

Mötessekreterare

Til NKS-sekretariatet
c/o FRIT
Frederiksborgvej 399
FRI-776, Box 49
4000 Roskilde

Ernst & Young
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Rø's Torv 53
4000 Roskilde
Denmark

Tel: +45 46 33 30 30
Fax: +45 46 33 30 00
ey.roskilde@dk.ey.com
www.ey.com/dk

CVR nr: 73317428

Notat vedrørende NKS' afregningsprincipper med hensyn til valuta

NKS (Det Nordiske Kernesikkerhedsprogram) har anmodet os om en redegørelse for de hidtil anvendte afregningsprincipper med hensyn til valuta samt forslag til muligheder for fastsættelse af de fremtidige afregningsprincipper.

Som grundlag for nærværende notat har vi hentet diverse oplysninger fra Policydokumentet af den 30. december 2008, fra den Administrative håndbog samt fra det foreliggende udkast til referat fra styrelsesmødet i Reykjavik den 19. november 2008, ligesom vi har modtaget diverse oplysninger fra NKS-sekretariatet, herunder diverse mail-korrespondance.

Baggrund

Det fremgår af Policydokumentet, side 19, at ejerne indgår skriftlige aftaler om det fortsatte samarbejde, dets finansiering og øvrige vilkår. Det er således ejerne, der på de halvårlige styrelsesmøder fastsætter aftalegrundlaget for NKS' aktiviteter.

Det er overfor os oplyst, at en ændring af Policydokumentet er en formel proces, hvorimod den Administrative håndbog kan ændres umiddelbart.

NKS' aktiviteter finansieres via bidrag fra ejerne og fra diverse tillægsfinansierer fra alle de fem nordiske lande.

Der afholdes hvert år to styrelsesmøder, et i maj måned og et i november måned. På styrelsesmøderne i november måned vedtages det kommende års budget med udgangspunkt i tilsagnene om bidrag fra medlemmerne af ejergruppen. Tilsagnene om bidrag fra ejerne er - i fælles forståelse - givet under forudsætning af, at ejerne opnår de forventede bevillinger på de respektive landes finanslove for det kommende år.

I de seneste år har bidragene været fastsat i EURO.

Det samlede budget opstilles derimod i DKK, da NKS' bogføring foretages i DKK og NKS' regnskab føres i DKK og EURO - jfr. den Administrative håndbog, afsnit 7.9.

Af samme afsnit i den Administrative håndbog fremgår, at kursomregning foretages efter den kurs, som er gældende ved begyndelsen af hvert kalenderår. Det er dog også anført, at NKS kan beslutte, at omregning skal foretages hvert halve år.

Af samme håndbogs afsnit 8.1 fremgår, at sekretariatet hel- eller halvårligt efter mundtlig aftale anmoder ejerne om indbetaling af de fastsatte bidrag. Til tillægsfinansiererne fremsendes ved årets begyndelse en faktura i EURO på det aftalte beløb.

Det fremgår ikke direkte af håndbogen, men det har været sædvanlig praksis, at alle bidrag opkræves og afregnes med udgangspunkt i den ved det pågældende kalenderårs begyndelse fastsatte omregningskurs.

Det har ligeledes været sædvanlig praksis, at alle aftaler om udgifter til NKS' aktiviteter indgås og faktureres i DKK, og i forbindelse med betalingen omregnes til leverandørens valuta med den fastsatte omregningskurs,

Igennem de seneste mange år har de nordiske landes valutakurser ikke svinget så meget i forhold til hinanden, men indenfor det seneste år har der været tale om store fald for den svenske og den norske krone i forhold til såvel euroen som den danske krone. Disse meget store kursudsving har været årsag til en meningsudveksling i ejergruppen om afregningskurserne.

I starten af januar måned 2009 blev det således klart for de svenske og de norske ejere, at de skulle indbetale et væsentligt større beløb end forventet - omregnet til deres egen valuta, - for at kunne honorere det på styrelsesmødet i november 2008 aftalte EURO-bidrag - som følge af et væsentligt kursfald for såvel den svenske som for den norske krone i forhold til såvel euroen som den danske krone.

I mails af 15. januar 2009 gør Lars Gunsell fra den svenske ejer og Ole Harbitz fra den norske ejer således opmærksom på, at de ikke har mulighed for at indbetale et større bidrag end de har medtaget i deres egne budgetter (henholdsvis SEK 4.550.000 og NOK 1.200.000), hvilket svarer til henholdsvis EURO 420.000 og EURO 126.000 eller henholdsvis EURO 50.000 og EURO 21.680 mindre end de på styrelsesmødet fastsatte bidrag.

Der har været tale om kursfald for såvel den svenske som for den norske krone igennem hele kalenderåret 2008, men kursfaldet har været mere markant i perioden efter styrelsesmødet i Reykjavik den 19. november og frem til årsskiftet end i perioden indtil den 19. november. I vedhæftede bilag er angivet en oversigt over valutakurser overfor DKK på udvalgte datoer samt de på styrelsesmødet i Reykjavik den 19. november 2008 fastsatte bidrag fra ejerne angivet dels i EURO og dels omregnet til de nationale valutaer på de udvalgte datoer.

De hidtil anvendte afregningsprincipper

Som anført ovenfor har den hidtidige praksis været, at der ved begyndelsen af hvert kalenderår har været fastsat en omregningskurs på grundlag af de officielle valutakurser pr. 31. december, og at denne omregningskurs herefter har været anvendt som såvel afregningskurs overfor ejernes indbetalinger af bidrag som faktureringskurs i forbindelse med fakturering af de aftalte beløb til tillægsfinansiererne og som afregningskurs i forbindelse med afregning af samtlige indtægter og udgifter i det følgende kalenderår.

De hidtil anvendte afregningsprincipper har således haft den konsekvens, at valutakursrisikoen for hele det pågældende kalenderår har ligget hos ejerne, tillægsfinansiererne og leverandørerne til NKS.

For NKS har de hidtil anvendte afregningsprincipper haft den meget store fordel, at økonomistyringen har været forholdsvis enkel, idet alle indtægter har ligget helt fast, når først omregningskursen har været fastlagt. Da det samtidig har været sædvanlig praksis, at alle aftaler om udgifter til NKS' aktiviteter indgås og faktureres i DKK, og omregnes i forbindelse med betalingen til leverandørens valuta med den fastsatte omregningskurs, har NKS i principippet ikke haft nogen valutakursrisiko.

På styrelsesmødet i Reykjavik den 19. november 2008 blev ejergruppens bidrag for året 2009 fastsat - i EURO - med udgangspunkt i de indbetalte bidrag for året 2008, der ligeledes var aftalt i EURO - alt i overensstemmelse med den hidtil anvendte praksis.

I overensstemmelse med den hidtil anvendte praksis skal disse bidrag herefter opkræves og afregnes på grundlag af de pr. 31. december 2008 fastsatte omregningskurser.

Forslag til fastlæggelse af fremtidige afregningsprincipper

Det seneste års meget store kursudsving mellem de nordiske landes valutaer gør det efter vores opfattelse nødvendigt, at ejerne på det førstkomende styrelsesmøde i maj måned drøfter de fremtidige afregningsprincipper, og udarbejder et fast aftalegrundlag, således at der ikke opstår tvivl om afregningsprincipperne.

Det er i den forbindelse meget væsentligt, at det drøftes, om det er ejerne eller NKS, der skal påtage sig valutakursrisikoen.

Det er endvidere efter vores opfattelse væsentligt, at det bliver drøftet, om det er hensigtsmæssigt, at omregningskursen fastsættes for et helt år ad gangen, eller om der skal fastsættes en omregningskurs hvert halve år, hvert kvartal eller eventuelt hver måned?

Jo flere gange om året, der fastsættes en ny omregningskurs, jo mindre bliver kursrisikoen for ejerne, men jo mere vanskelig bliver økonomistyringen i NKS, da NKS i så fald "overtager" denne kursrisiko.

Efter vores opfattelse er der følgende muligheder for fastsættelse af de fremtidige afregningsprincipper:

1. På styrelsesmøderne hvert år i november fastsættes det kommende års bidrag som hidtil i EURO - hele valutakursrisikoen påhviler således ejerne.
2. På styrelsesmøderne hvert år i november fastsættes det kommende års bidrag i de nationale valutaer, hvorefter bidragene låses fast overfor EUROEN på grundlag af valutakurserne pr. 31. december - valutakursrisikoen påhviler således NKS i perioden fra afholdelsen af styrelsesmødet i november og frem til den 31. december, herefter påhviler valutakursrisikoen ejerne, indtil bidragene afregnes.
3. På styrelsesmøderne hvert år i november fastsættes det kommende års bidrag i de nationale valutaer, og bidragene opkræves og afregnes også i de nationale valutaer - hele valutakursrisikoen påhviler således NKS.

Vi vil endvidere anbefale, at NKS og/eller de enkelte ejere - afhængig af, hvilket afregningsprincip, der besluttes, - undersøger, om det vil være muligt lovgivningsmæssigt helt eller delvis at afdække valutakursrisikoen ved indgåelse af valutaterminskontrakter (Kurssikring).

Som anført ovenfor har det ligeledes været hidtidig praksis, at alle aftaler om udgifter til NKS' aktiviteter indgås og faktureres i DKK, og at betalingen omregnes til leverandørens valuta med den ved begyndelsen af hvert kalenderår fastsatte omregningskurs.

NKS' økonomistyring har således været forholdsvis enkel, men det seneste års meget store kurs-udsving mellem de nordiske landes valutaer gør det efter vores opfattelse hensigtsmæssigt, at omregningskursen fastsættes oftere, eksempelvis månedligt (hvis kursten har ændret sig x %) - da det vel næppe kan anses for at være rimeligt, at alle leverandørerne skal bære et helt års valutakursrisiko.

En anden mulighed kunne være, at det besluttes, at alle betalinger af leverandørfakturaer omregnes med den dagsaktuelle valutakurs - og ikke med den af NKS fastsatte omregningskurs.

Sammenfatning

Efter vores opfattelse har den anvendte procedure for vedtagelsen af NKS' budget for 2009 og fastsættelsen af de enkelte ejeres bidrag på styrelsesmødet i Reykjavik den 19. november 2008 været helt i overensstemmelse med den hidtil anvendte praksis.

Med hensyn til fastsættelsen af de fremtidige afregningsprincipper bør ejerne efter vores opfattelse på det førstkomende styrelsesmøde i maj måned drøfte, om det er ejergruppen eller NKS, der skal påtage sig valutakursrisikoen, herunder hvor tit der skal fastsættes en omregningskurs og i hvilken valuta, det kommende års bidrag skal fastsættes samt på hvilket tidspunkt, omregningskursen skal fastlåses. Med udgangspunkt heri bør der udarbejdes et fast aftalegrundlag, således at der ikke opstår tvivl om afregningsprincipperne.

Vi vil endvidere anbefale, at NKS og/eller de enkelte ejere - afhængig af, hvilket afregningsprincip, der besluttes, - herefter overvejer helt eller delvis at afdække valutakursrisikoen ved indgåelse af valutaterminskontrakter, såfremt dette lovgivningsmæssigt vil være muligt.

Endelig vil vi anbefale, at det på det førstkomende styrelsesmøde i maj måned drøftes, om betalingen af leverandørfakturaerne fortsat skal ske ved omregning med den af NKS fastsatte omregningskurs eller om omregningen skal ske med den dagsaktuelle valutakurs.

Vi har af NKS-sekretariatet fået oplyst, at de likvide beholdninger efterhånden er forholdsvis beskedne. Vi vil derfor anbefale, at alle ejerne snarest muligt indbetaler et acontobidrag til NKS.

Det er vort håb, at vi i nærværende notat har redegjort tilfredsstillende for de hidtil anvendte afregningsprincipper med hensyn til valuta samt for mulighederne for fastsættelsen af de fremtidige afregningsprincipper.

Såfremt der ønskes yderligere oplysninger eller en uddybning af ovenstående, er vi naturligvis til rådighed hermed.

Roskilde, den 25. marts 2009

Ernst & Young

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Palle Sundstrøm

Statsautoriseret revisor

Bilag til
notat vedrørende NKS' afregningsprincipper med hensyn til valuta

Valutakurser overfor DKK på udvalgte datoer

	SEK	NOK	EUR
Den 31/12 2007 (Omregningskurs for året 2008)	78,92	93,51	745,66
Den 19/11 2008	73,49	83,99	744,99
Den 31/12 2008 (Omregningskurs for året 2009)	68,04	75,72	745,06
Den 15/1 2009	67,78	79,04	745,12
Den 24/3 2009	68,24	86,26	744,95

Bidrag fra ejerne fastsat på styrelsesmødet i Reykjavík den 19. november 2008

EURO		Beløb i national valuta				
		31/12-07	19/11-08	31/12-08	15/1-09	24/3-09
SSM, Sverige	470.000	SEK	4.440.702	4.764.530	5.146.652	5.166.810
TEM, Finland	320.000	EUR	320.000	320.000	320.000	320.000
BRS, Danmark	52.000	DKK	387.743	387.395	387.431	387.462
GR, Island	22.500	DKK	167.774	167.623	167.639	167.652
NRPA, Norge	<u>147.680</u>	NOK	1.177.618	1.309.919	1.453.123	1.392.198
I alt	<u>1.012.180</u>					

Risø d. 11. maj 2009

Notat vedrørende NKS' leverandørbetalinger

Praksis (betaling ifølge officiel NKS-kurs for et kalenderår):

Aftaler indgås i DKK.- Inden betalinger skal den ansvarlige – programchef, ordførende eller regnskabschefen – ved attestation godkende/frigive betalingen. – Sekretariatet sørger så vidt muligt for at betaling sker fra national konto i deltagerorganisationens land i lokal valuta: NOK i Norge, SEK i Sverige, EUR i Finland, DKK i Danmark – og også DKK i Island, da NKS ikke har en islandsk bankforbindelse. Ved udbetalingen foretages omregning af sekretariatet efter den kurs som er gældende ved begyndelsen af kalenderåret, og udbetalingen bogføres ifølge den officielle kurs i NKS' regnskab.

Ifølge den administrative håndbog kan NKS beslutte, at omregning af den officielle NKS-kurs skal foretages hvert halve år (dette er dog ikke sket i løbet af de 13-14 år, vi har udført sekretariatsfunktionen).

Alternativ (betaling i dagskurs):

I henhold til NKS' revisor er et almindeligt benyttet alternativ til nævnte praksis, at udføre betalinger til dagskurs, det vil sige som beskrevet ovenfor, men ved anvisning foretages omregning af sekretariatet ifølge fastlagt officiel dagskurs (f.eks. på www.nationalbanken.dk). Denne kurs fastlægger udbetalingens størrelse, og dermed det beløb som bogføres i NKS' regnskab.

Fordeler og ulemper ved ovenstående betalingsmåder:

Fordeler ved den hidtidige praksis: Der er som udgangspunkt ikke kursusikkerhed for NKS. – I det hele taget er der klarhed om, hvilken kurs der anvendes ved omregninger. Der er i øvrigt tale om en procedure, som er enkelt at administrere.

Ulempe ved anvendelse af dagskurs. Da betalingerne ikke udføres øjeblikkeligt, men over dage, vil der uvægerligt optræde kursudsving mellem anvisning af betaling og den faktiske udbetaling fra bank til leverandør. – I en sådan procedure vil der hverken være kurssikkerhed for NKS eller leverandøren. Der vil ikke være klarhed over, hvilken kurs der anvendes ved omregninger, før ved anvisning af betaling.

Uanset betalingsmåde: må det overvejes at indføre en passende passus til at advare leverandører mod kursudsving i en standardkontrakt.

NKS-sekretariatet

Martin Høiby
11.mai 2009

Valutaspørsmålet – NKS

Til tross for at NKS har både inntekter og utgifter i EUR, SEK, DKK, ISK og NOK, har en likevel "likerettet" midlene via DKK. Det labile valutaklima har aktualisert spørsmålet om hvem som kan bære risiko ved en slik transformasjon. Uansett modell vil det være risiko, men en idé til reduksjon er at NKS oppretter konti i alle valtua/land NKS operer i, og at disse separate kontiene så benyttes for innbetaling fra finansiøren av de midlene, som igjen skal benyttes til NKS-prosjekter i finansiørens eget land.

Til rest vil da valutaendringsrisiko bare være knyttet til de midlene et land innbetaler i) til drift av NKS (bortsett fra det landet som er vert for NKS-sekretariatet) og ii) til å subsidiere NKS-prosjekter i andre land. Denne risikodelen bør være liten – i og med at det bør være (og har vært) et rimelig samsvar mellom det et land bidrar med på inntektsiden (dvs. innbetaler) og det landet tildeles av prosjektmidler. Modellen forutsetter at summen av de årlige inntekter og utgifter er 0 (–null-) – og det hele baseres på et inntekts- og utgiftsbudsjett, som følges – og at en ikke lenger benytter NKS som et lager for midler.

Regnskapsteknisk vil denne modellen by på noen utfordringer, men de bør kunne løses – enten ved at en fører separate for hver valuta eller at en teoretisk konverterer alle bevegelsene til én valuta – f eks EUR.

11. M. H.
Martin Høiby